

KLAGANDE

Revolution Rov, 802529-7618

MOTPART

Länsstyrelsen i Gävleborgs län
801 70 Gävle

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut den 9 juni 2020,
dnr 4652-2020

SAKEN

Skyddsjakt efter björn; nu fråga om talerätt

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutade om skyddsjakt efter en (1) björn inom visst angivet område i Ovanåkers kommun. Jakten får bedrivas under perioden 9 juni 2020 till och med den 17 juni 2020, eller tills annat beslutas. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Revolution Rov har överklagat beslutet och yrkar att det ska upphävas. Revolution Rov anför i huvudsak följande. Jakten ska avblåsas med omedelbar verkan. Björnarna har inte uppträtt hotfullt eller gjort några utfall mot människor. Länsstyrelsens bedömning av kriteriet allvarlig skada ifrågasätts. Med anledning av den tilldelning av antalet björnar i årets licensjakt bör länsstyrelsen vara mycket restriktiva med beslut om skyddsjakt. I annat fall finns risk att miniminivån för gynnsam bevarandestatus underskrids.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Talerätt för föreningar

I rättspraxis har icke-statliga organisationer tillerkänts talerätt i frågor som rör jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen med stöd av Århuskonventionens och unionsrättens bestämmelser, om de i övrigt uppfyller kriterierna för talerätt i 16 kap. 13 § miljöbalken. Enligt den bestämmelsen får vissa överklagbara domar och beslut överklagas av en ideell förening eller annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds eller miljöintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd (se Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4390-12 och 4396-12).

Förvaltningsrätten har förelagt Revolution Rov att styrka rätten att överklaga länsstyrelsens beslut. Redaktionen för Revolution Rov har i huvudsak

uppgett följande. Revolution Rov finns sedan februari 2018 i deras första Facebook RR-rondellgruppen Nyheter & Aktioner, en privat grupp med 369 medlemmar. I samband med detta startades också ett instagramkonto som har 84 följare. I juli 2018 startades den officiella Facebooksidan Revolution Rov som sedan blivit deras huvudsida. Den sidan har i dagsläget 1 410 följande. I februari 2020 startade de upp den officiella facebooksidan Revolution Rov International med i dagsläget 1 992 följare. Under våren 2020 har de slagit ihop sig med Facebooksidan Those eyes of the Wolf med 19 952 följare som startades 2011. De agerar nu tillsammans under gemensamt namn revolution Rov. Revolution Rov finns även på Twitter och Youtube. I slutet av februari valde Revolution Rov att ansöka om att bli en ideell förening enligt den juridiska formen 61 ideella föreningar.

Föreningen bör tilldelas talerätt i rättslig prövning i miljöfrågor med utgångspunkt i 16 kap. 13 § miljöbalken då de bedrivit verksamhet under minst tre år i Sverige , deras huvudsakliga ändamål är att tillvarata naturskydds- eller miljöfrågor och då de inte är vinstdrivande. De har visserligen inte betalande medlemmar eller något medlemsregister men ett stort stöd av allmänheten i deras olika grupper och sidor i sociala medier och via petitioner och namninsamlingar. Det har tidigare skett att underlag med hopslagna Facebookgrupper har legat till grund för att få talerätt utan att ens vara registrerad förening, mål nr 3239-13 och 131-17.

Revolution Rov har härefter gett in handlingar till förvaltningsrätten i form av bevis om tilldelat organisationsnummer för ideell förening och föreningens stadgar med uppgift om dess styrelse.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning utifrån den individuella prövning som ska göras i det enskilda fallet om överklaganden från föreningar ska tas upp till prövning. Av 16 kap. 13 § Miljöbalken framgår att talerätt för en

ideell förening kan finnas för en sådan förening om denna har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år. Revolution Rov har, enligt vad de själva uppgivit och av vad som framgår av de ingivna handlingarna, registrerats som ideell förening den 27 mars 2020. Revolution Rov har således inte som ideell förening bedrivit verksamhet i minst tre år och rekvisiten för att tillerkännas talerätt uppfylls redan av den anledningen inte. Att föreningen bildats efter att tidigare varit en eller flera olika Facebookgrupper förändrar inte denna bedömning eftersom en Facebookgrupp i sig inte är en ideell förening eller en annan juridisk person. Förvaltningsrätten noterar vidare att inte heller de Facebookgrupper som redogörs för har bedrivit verksamhet i Sverige i minst tre år. Revolution Rov uppfyller således enligt förvaltningsrättens uppfattning inte kriterierna för en sådan miljöorganisation som har talerätt i miljöfrågor i allmänhet. Revolution Rov har inte heller i övrigt visat att länsstyrelsens beslut om skyddsjakt påverkar den på ett sådant sätt att den på annan grund kan tillerkännas talerätt. Eftersom Revolution Rov således saknar rätt att överklaga länsstyrelsens beslut ska överklagandet avvisas.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner således sammantaget att Revolution Rov inte har talerätt i målet. Överklagandet ska därför avvisas.

Med denna utgång i målet föranleder yrkandet om att jakten ska avblåsas med omedelbar verkan ingen vidare åtgärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

██████████
rådman

██████████ har föredragit målet.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för natur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]@lansstyrelsen.se

BESLUT

2020-06-09

1 (6)

Dnr 4652-2020

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2020-06-11
MÅLNR: 1257-20
AKTBIL: 3

Elektronisk delgivning

Beslut om skyddsjakt efter björn

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 23 a § jaktförordning (1987:905) att ge tillstånd till skyddsjakt efter en (1) björn på fastigheten Viken 3:38, Ovanåker kommun.

Länsstyrelsen beslutar att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten med stöd av 15 § jaktförordningen. Med stöd av 21 § jaktförordningen får jakten bedrivas från motordrivet fordon.

Länsstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas.

Tillståndet gäller förutsatt att villkoren nedan efterlevs.

Villkor

1. En (1) björn får fällas inom angivet jaktområde.
2. Skyddsjakten är tillåten från och med beslutsdatum till och med den 17 juni 2020.
3. Länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedda personer får utföra jakten med stöd av detta beslut.
4. I samband med skyddsjakten ska skrämselåtgärder sättas in på fastigheten i syfte att minimera risken att övriga individer återvänder efter avslutad jakt.
5. Länsstyrelsen avlyser jakten om tilldelad björn fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är

oskadat beslutar länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.

6. Fällt djur tillfaller staten och besiktas och omhändertas av länsstyrelsen i samråd med Polismyndigheten för vidarebefordran till Statens Veterinärmedicinska anstalt för obduktion.
7. Efter avslutad skyddsjakt, oavsett utfall, ska sökanden inkomma till länsstyrelsen med en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällt ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter djuret fällt.

Beskrivning av ärendet

Den 4 juni 2020 inkom en ansökan om skyddsjakt efter björn i Viksjöfors, Ovanåker kommun. Anledningen till ansökan uppges vara närgångna björnar som rört sig i närheten av bostadshus sedan ungefär en månad tillbaka. Sökanden uppger att tre fjolårsungar rör sig på en åker i nära anslutning till bostadshuset och att dessa ofta befinner sig cirka 30 meter från människor.

Sökanden har själv försökt skrämma björnarna genom mänsklig närvaro och ljudskrämsel i form av skrik, ljud från vedkap och traktor. Sökanden beskriver också att denne försökt att jaga bort björnarna genom att själv springa mot dem på åkern och att denne då kom så nära som 8–10 meter innan björnarna vek av. Även sökandens grannar har utfört skrämselåtgärder med hjälp av fyrhjulingar.

Fjolårsungarna tillsammans med en hona med ungar och en större, ensam individ har dessutom lockat till sig uppmärksamhet, vilket visat sig i att ett 40-tal bilar parkerat längs åkrarna under flera dagar och blockerat vägarna. Personer har även rört sig ut på åkrarna i syfte att fotografera och titta närmare på björnarna, vilket förmodligen resulterat i ytterligare tillvänjning av björnarna enligt sökanden. Folksamlingarna har dock minskat i och med att polisen blivit inkopplad.

Motivering till beslutet

Naturvårdsverkets riktlinjer för skyddsjakt anger att skyddsjakt kan medges av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller att förhindra allvarlig skada om det är sannolikt att en allvarlig skada kommer att uppstå, vilket även framgår av 23 a § första stycket punkt 1 och 3 jaktförordningen.

I det aktuella fallet har olägenheterna från björnarna pågått i ungefär en månad. Björnarna har nästintill dagligen uppehållit sig i närheten av bebyggelse och människor. Risken att de kan orsaka allvarlig skada är enligt länsstyrelsens bedömning uppenbar eftersom de vistas i närheten av bebyggelse och i närheten av människor kontinuerligt trots upprepade skrämselförsök.

Definitionen¹ av en problembjörn är att den antingen vid upprepade tillfällen stått kvar eller rört sig mot människor som gått/sprungit mot björnen på ett avstånd mindre än 40 m eller att den under lång tid återkommit till bebyggelse, dvs under minst tio av 30 dygn observerats mindre än 100 m från bebyggelse. Om ett rovdjur under flera månader rör sig nära människor och/eller bebyggelse så kan det förväntas att rovdjuret vänjer sig vid människan till en viss grad och därmed inte viker av i samma utsträckning när människor närmar sig. Rovdjur som vant sig vid människan på detta vis kan i trängda situationer uppvisa ett aggressivt beteende och därmed utgöra en potentiell fara. För att undvika en sådan situation bör tillvänjning av rovdjur förebyggas i ett tidigt skede.

Länsstyrelsen konstaterar att björnarna uppfyller de kriterier som Viltskadecenter angivit för att utgöra en potentiell fara och bedömer därmed att åtgärder bör sättas in snarast.

Länsstyrelsens fältpersonal har vid tre olika tillfällen utfört åtgärder i syfte att skrämma bort björnarna från den utpekade fastigheten. Den 27 maj 2020 utfördes skrämsel med hjälp av fyrhjuling samt genom att rikta skott med gummikula mot björnarna. Den 28 maj 2020 utfördes skrämsel genom att återigen rikta skott med gummikula vid tre tillfällen under kvällen. Björnarna dök upp igen en timme efter avslutad skrämselåtgärd. Den 5 juni 2020 utfördes skrämsel med hjälp av hundar samtidigt som fältpersonal sprang emot björnarna. Björnarna vek inte av förrän de kommit så nära som 35–40 meter, trots att de upptäckte personalen mycket tidigare. Björnarna höll sig kvar i området efter avslutad skrämselåtgärd och observerades på fastigheten igen tidigt morgonen därefter.

Sökanden rapporterar att björnarna upplevs något försiktigare efter utförd skrämsel, de dyker dock fortfarande upp på fastigheten och i närheten av bostaden. De vidtagna skrämselåtgärderna förefaller därför inte vara effektiva nog att bryta det oönskade beteendet hos björnarna även om de blivit påverkade av dem. Länsstyrelsen gör därmed den samlade bedömningen att ett uttag på en av individerna tillsammans med riktad skrämsel är en lämplig lösning för att öka möjligheterna att bryta det oönskade beteendet hos de två kvarvarande individerna. Ansökan om skydds jakt ska därmed beviljas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordning (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skydds jakt efter björn till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-08042-16).

¹ Rovdjur, tamdjur, hundar och människor, Viltskadecenter PM till Rovdjursutredningen 2006

All jakt måste bedrivas i enlighet med Sveriges EU-rättsliga åtaganden. Art- och habitatdirektivet (1992/43/EEG) har en avgörande betydelse för vilket utrymme som finns för skyddsjakt. Åtgärder som vidtas enligt art- och habitatdirektivet ska syfta till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus. Direktivet ger möjligheter till undantag från skyddskraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skyddsreglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg.

Information

Fall där ett rovdjur bedöms vara farligt för människors säkerhet bör i första hand hanteras av polismyndigheten i enlighet med 9 § jaktlagen.

Jakt som inte följer beslutets villkor sker i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott återfinns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 11 och 14 – 16 §§ i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18).

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med handläggare [REDACTED] [REDACTED] som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia

1. Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se
2. Polisen Region Mitt registrator.mitt@polisen.se
3. Viltskadecenter jens.frank@slu.se
4. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet
5. Viltförvaltningsdelegationen i Gävleborgs län

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överken individ. lagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- person- eller organisationsnummer,
- telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det),
- e-postadress, och
- annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 4652-2020.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.